

Anne Frank

Als Anne geboren vier jaar getrouwd. Op huwelijk plaats in de synagoge van Aken. Otto is zesendertig jaar oud en Edith vijfentwintig jaar. Het pas getrouwde paar gaat op reis naar Italië. Ze logeren onder meer in San Remo, aan de Middellandse Zee.

wordt, zijn haar ouders 12 mei 1925 vindt hun

Hier trouwen Otto en Edith Frank (Anne's ouders)

Op 13 maart 1933 zijn er verkiezingen in Duitsland, waarbij de Nazi's (de aanhangers van Hitler) veel stemmen winnen. Hitler komt aan de macht. Haar ouders zien voor henzelf en de kinderen geen toekomst meer in Duitsland en ze vluchten naar Nederland in 1933. Ze groeit tot haar 11^e op in Nederland. Vanaf 1940 moeten alle Nederlanders zich laten registreren en opgeven of hij Jood's is of niet. Op 6 juli 1942 ging de familie Frank in het Achterhuis wonen. Ze gingen dan door

een grijze deur, de deur die toegang gaf tot het Achterhuis. Later werd er een kast voor gezet. In de kast lagen allemaal mappen, en er hing een kaart boven. Zo leek het een gewone kast. De familie Frank verhuisde in 1933 van het Duitse Frankfurt, waar Anne was geboren, naar Amsterdam om aan vervolging door de nazi's te ontkomen. Anne was net 13 toen ze in juli 1942

onderdook in een achterhuis achter het bedrijf Opekta van haar vader Otto Frank aan de Prinsengracht 263.

Op 28 oktober 1944 vertrok een transport met 1308 vrouwen uit Birkenau naar het concentratiekamp Bergen Belsen. Waarschijnlijk maakten ook Anne en Margot daar onderdeel van uit. Edith bleef achter en stierf op 6 januari 1945. Rond eind februari of midden maart 1945 overleed Margot, enkele dagen later overleed ook Anne,

waarschijnlijk aan de gevolgen van vlektyfus. In die periode lieten naar schatting 17.000 gevangenen het leven in Bergen-Belsen. Van een kamp-administratie was toen geen sprake meer, de reden dat de exacte overlijdensdata van Anne en Margot niet meer te achterhalen zijn.

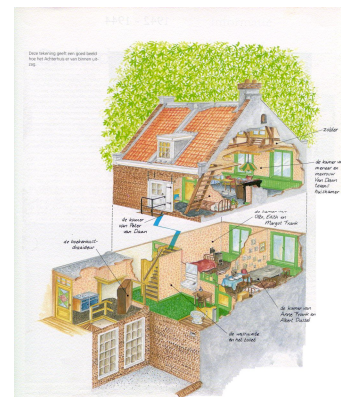
De draaikast

Op 6 juli 1942 ging de familie Frank in het Achterhuis wonen. Ze gingen dan door een grijze deur, de deur die toegang gaf tot het Achterhuis. Later werd er een kast voor gezet. Anne schreef daarover in haar dagboek: *'Onze schuilplaats is nu een echte schuilplaats geworden. Mijnheer Kugler vond het namelijk beter om voor onze toegangsdeur een kast te plaatsen, maar dan natuurlijk een kast die draaibaar is.'*

In de kast lagen allemaal mappen, en er hing een kaart boven. Zo leek het een gewone kast. De kamer van Anne was best wel dicht bij de draaikast.

Onder kantooruren moesten ze helemaal stil zijn in het Achterhuis. Ze mochten geen schoenen aan hebben, en ze mochten ook niks laten vallen, anders zouden ze verraden kunnen worden. Toen Anne een poosje in het Achterhuis woonde, kwam er nog een andere familie in wonen. Het was de familie Van Pels.

Hun schuilnaam was de familie Van Daan. De familie bestond uit meneer en mevrouw van Daan en Peter van Daan. Peter was even oud als Anne, en Anne was verliefd op Peter. Ze ging ook vaak naar hem toe, ook al mocht dat niet van haar ouders. Als Anne naar Peter wou, moest ze eerst de trap op. Als ze de trap op was gegaan, kwam ze gelijk bij de kamer van Peter. De favoriete plek van Anne was de zolder. Daar kon ze rustig nadenken, en ze kon daar uit het raam kijken. Anne zat er heel vaak. Op de zolder lagen allemaal

etensvoorraden. Op de volgende pagina zie je een grote tekening van het Achterhuis. Eigenlijk is het een best groot huis. Zo heeft het Achterhuis eruit gezien.

Hierboven zie twee foto's met de draaikast. Op het eerste gezicht

lijkt het een normale kast. Er zaten gewoon papieren in en enkele mappen. De kast dient als draaideur: als je de kast opendoet, kom je in een ruimte terecht met kamers. Hierachter woonden de familie Frank en de

familie Van Pels (Van Daan).

Hoe zag het Achterhuis er van binnen uit?

Via de draaikast kwam je terecht in een wasgedeelte. Hieraan sloten twee kamers: de slaapkamers van de familie Frank. Via een trap kwam je op de eerste verdieping. Je kwam terecht op de slaapkamer van Peter Van Pels. Hierachter zat een woonkamer, waar meneer en mevrouw Van Pels ook in sliepen. Ook was er nog een zolder in het Achterhuis. Hier zat Anne heel erg graag. Ze kon hier goed nadenken en het uitzicht was fantastisch. Anne zat hier ook wel eens ,met Peter.

Gedichten over Anne Frank

Wij zijn nu al een paar weken bezig met het Anne Frank project en de project bakken. hier staan een paar gedichten over Anne Frank en het achter huis en de boom.

*Het Achterhuis liet zwervend achter,
haar dagboek verstrooid over de grond.
Een meisje met haar idealen,
die de bevrijding nooit zou halen.
Maar dit was haar geschiedenis,
dat ze ooit bestond.*

*Op zolder was een venster
die uitkeek naar de Westertoren,
haar veilig plekje uitkijkend naar de vrijheid.
De blauwe lucht, de vogels en de regen,
de wolken en de zon, de maan.
Echte getuigen van haar hartstocht, hoop en liefde,
in haar veel te kort en uitzichtloos bestaan,*

*schrijven is vrij
en vult vele eenzame uren*

*onder een dodelijke stilte
is het slechts wachten op*

de klok slaat

*de ramen onverlicht
het dagboek en de ogen
dicht*

Anne Frank boom.

*Enorm gegroeid
door een zeer lang
weerbarstig verleden.*

*Oorlog en stormen
overleeft.
De grillige takken,
als schaduwen langs
menig raam gegleden.*

*Beslist, trok jij soms je
dichte loof uiteen,
zodat een zachte zonnestraal
"Anne" haar kamertje bescheen.
Veelvuldig, zal zij het hoofd
verdrietig naar je hebben geheven.
Op zoek naar woorden,
over verschikkingen van een tijd
in haar dagboek omschreven.*

*Jij en het huis,
vormden als stille getuigen,
tezamen een kostbaar monument.
't Zal nooit meer hetzelfde zijn,
een menselijke fout heeft
je voor altijd heeft geveld!*

Gemaakt door
Nick

Onderduiken?

Veel joden moesten onderduiken voor de Duitsers, zoals de familie Frank met hun dochter Anne Frank. Vaak waren het ook niet-joodse mensen die een goede reden hadden om gearresteerd te worden door de Duitsers.

In totaal had Nederland op het hoogtepunt van de onderduiken eind september 1944, ruim 350.000 onderduikers.

Maar er zijn ook onderduikgevers, die geven onderdak aan onderduikers zoals Anne Frank en haar familie. De onderduikgevers moesten ook meer voedsel meenemen dan normaal dus het leek soms wel verdacht. Veel onderduikers zijn gearresteerd door de Duitsers.

Na de oorlog bleek waarschijnlijk de geherbergd. Ook in veel onderduikers. onderduikerskamp, Duitse de oorlog werden

dat het dorp Aalten meeste onderduikers had Oost-Nederland zaten Er was zelfs een Kamp Bernhard, waar krijgsgevangenen tijdens vastgehouden.

De Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers (LO) was de organisatie die onderduikers hielp met adressen en papieren. Tijdens de Duitse bezetting van Nederland was de LO de grootste en voornaamste verzetsbeweging. De organisatie kwam pas in 1943 goed van de grond en heeft veel onderduikers (joodse en niet-joodse) geholpen. Zij zorgde voor zowel onderduikadressen en bonkaarten (die zijn nodig voor het eten van de onderduikers).

1942-1945

In 1942 werd er door de buurvrouw gevraagd aan mijn overgrootmoeder of zij genegen was om de ondergrondse te helpen met het onderduiken en tijdelijk onderkomen voor mensen die door de Duitsers werden gezocht.

Onze buurvrouw was zeer actief bij de ondergrondse .Bij ons werden met regelmaat Engelse en Amerikaanse piloten gedropt, die dan naar een paar dagen of week weer naar een ander adres gingen.

Mijn overgrootmoeder kon met die piloten niet praten omdat zij alleen Engels kenden en mijn overgrootmoeder dat niet kon , maar met gebarentaal ging het ook wel.

De piloten, joden en anderen sprongen bij de buurvrouw uit het raam van de bovenverdieping in de gang en bij ons door de slaapkamer naar binnen en dan naar boven waar een slaapkamer was.

Alles wat niet mocht in de oorlog zat bij mijn overgrootmoeder: radio, fietsen, wapens, munitie, joden, piloten etc.

De dropping van de wapens en munitie bij Eibergen werden voor een gedeelte bij ons ondergebracht en ook bij Strengers. In de werkplaats van mijn overgrootvader lagen wapens en de handgranaten lagen in de kolenkist met daar overheen de kolen. Op deze manier heeft zij veel mensen geholpen.

Vorig jaar mocht ik samen met mijn zusje Kylie namens de straat een krans leggen bij de stolpensteinen [struikelstenen].

Deze stenen zijn tegenover ons huis gelegd, voor de familie die daar gewoond hebben afgevoerd en vermoord is door de Duitsers. De ondergrondse heeft deze familie meerdere malen gewaarschuwd, maar ze wilden niet onderduiken. Vandaar dat daar nu stolpersteinen liggen. Van een meisje uit dat gezin is een beeld gemaakt, haar naam was Benstie Frankenhuis ze was ongeveer een jaar of negen. Dit beeld staat achter het gemeente huis. Ik hoop dat men ervan geleerd heeft en iedereen met respect en liefde behandelt. Ik heb een grote bewondering voor mijn overgrootmoeder.

Gemaakt door Quinty Kamphuis.

Mijn werkstuk gaat over **4 en 5 mei**. Op **4 mei** herdenken we alle doden die gevallen zijn in de 2^e wereldoorlog en op **5 mei** herdenken we dat we bevrijd waren van de Duitsers. Hier onder zie je twee gedichten over deze oorlog en vertalen ze wat over **4 en 5 mei** en twee foto's van **4 en 5 mei**.

4 mei

5 mei (tekening)

De oorlog

De bezetting was een lange tijd,
Na 5 jaar waren veel mensen een bekende kwijt.
Aan de bevrijding van Europa deden veel landen mee,
De landing in Normandië noemen wij D-day.

De bevrijding,
Alle mensen zijn blij,
Nederland is eindelijk vrij.
Ook droegen ze veel verdriet,
En dat vergeet je niet.
Want er zijn veel doden,
Dat zijn bijna allemaal joden.

4 mei, de herdenking
5 mei, de bevrijding
Er is in de jaren zoveel gebeurd
De oorlog heeft heel veel levens verscheurd
Sommige mensen kunnen het nog weten
En wij mogen dit nooit vergeten
Er zijn nog steeds mensen die treuren
Dit mag echt nooit meer gebeuren
Daarom wordt er nu even bij stil gestaan
Wat de mensen toen is aangedaan

Dodenherdenking

Vier en vijf mei

De doden worden herdacht

Er zijn een heleboel mensen bij

En er worden veel gedichten verwacht

Vandaag is het als toen gebleven

Daar staan ze bang en blij

De mensen die nu leven

Met jou en mij erbij

De doden niet vergeten

Bij 't feest om vrij te zijn.

Gemaakt door: Romy Bergsma

Eugen Friede

Eugen Friede, was een joodse jongen.

Eugen Friede is geboren in 1926.

Zijn echte vader, heeft Eugen nooit gezien of gekend.

Hij woont in Berlijn bij zijn moeder en stiefvader.

Voor Eugen is er maar één echte vader, en dat is natuurlijk zijn stiefvader.

Want zijn andere vader heeft Eugen nooit gekend.

Zijn moeder Anja, is joods.

Zijn echte vader, die Eugen nooit heeft gekend, Moses Herman was ook joods.

Julius Friede, zijn stiefvader was niet joods.

Eugen, weet zelf niet wat het woord 'joods' inhoud.

Hij weet dus niet wat het betekent.

Eugen weet nog precies het moment toen Hitler aan de macht kwam.

Die avond hoefde hij niet meteen na bad, naar bed.

Ik kreeg een warme trui aan, en ik had geen idee waar we naar toe gingen.

Mijn stiefvader, reed naar het centrum, waar heel veel mensen waren.

Mannen, marcheerden langs met brandende fakkels bij zich.

Mensen jubelden en riepen ; HEIL !

Kinderen zwaaiden met een hakenkruisvlaggetje.

Mijn moeder werd heel erg boos toen ik haar zei, dat ik ook zo'n vlaggetje wilde.

Maar ik wist natuurlijk niet, wat dat inhield.

Eugens stiefvader is verkoper.

Toen de nazi's aan de macht kwamen, werd hij ontslagen.

Waarom, omdat hij een joodse vrouw had.

Maar hij zit niet bij de pakken neer, want hij begint een drukkerij.

Op Eugens school, worden steeds meer kinderen lid van de 'Hitlerjeugd'.

Eugen zei dat hij dit ook wilde, maar zijn stiefvader legde hem uit waarom dat niet kon. Hij vertelde hem dat Joden daar niet lid van mochten worden.

Maar, zei Eugen, wij vieren toch ook Kerstmis ?

Waarom ben ik dan joods, papa ?

Papa ; "Omdat die vèrvloekte nazi's dat willen, zij maken jou joods !

Vanaf dat moment, keek Eugen of hij verschil kon ontdekken tussen hem en zijn klasgenootjes.

In hun buurt stond een glazen kast met nazikrant Der Stürmer (De Stormer) .

Op die kast stond ; De joden zijn ons ongeluk.

In de lelijke tekeningen in de krant van joden herkende ik mijn moeder en haar joodse vrienden en vriendinnen helemaal niet. Gek genoeg leek mijn stiefvader er wel een beetje op, vooral zijn neus. Maar hij was een "echte ariër.":
Kun je zien hoe dom die nazi's zijn, zei mijn stiefvader lachend tegen mij.

Op school werd het voor Eugen steeds vervelender.
Klasgenoten schelden Eugen uit voor rotjood, en probeerden hem in elkaar te meppen.
Normaal zou hij terug geslagen hebben, maar voor Eugen waren ze nu met té veel. Dus hij rende maar weg.
Als Eugen twaalf is, moet hij naar de middelbare school voor Joden.
Daar werd hij tenminste niet uitgescholden.
Steeds meer klasgenoten vertrokken, omdat hun ouders géén toekomst meer zien in het ooit zo mooi geweest Duitsland.
Dolbij vertelden ze dat ze naar de VS gingen of naar Palestina.

In 1939 begint de Tweede Wereldoorlog.
Maar Eugen heeft wel een andere interesses ; Meisjes.
Hij word verliefd op Helga, die nieuw in zijn klas kwam.
En niet omdat ze ó zo mooi was, maar omdat ze aardig, behulpzaam & lief was.
Iets wat Eugen blijkbaar belangrijk vond in een meisje.
Helga blijkt ook verliefd op Eugen te zijn.
En ze zijn helemaal in de wolken.
Ze weten niet meer wat ze deden, in ieder geval zoenden ze veel.

In Juni 1942 sluiten de Duitsers alle joodse scholen.
Eugen moet werken op een joodse begraafplaats.
Met andere jongens en meiden van school moet hij , Grave verzorgen, graven delven en ook lijken wassen en afdrogen.
'S avonds gaat Eugen vaak bij Helga langs, die in een wapenfabriek werkt.
Maar op een koude dag in Januari 1943 gebeurt er iets vreselijks.

'Ik stond op de tram te wachten om naar m'n werk te gaan, toen een man op mij afkwam. Gestapo, dacht ik meteen.'
De man rukte aan mijn ster. "Smerige Jodenjongen ! Je hebt je ster niet goed opgenaaid", schreeuwde hij. Maak dat je wegkomt, en naai je ster zorgvuldig op, of anders...." 'Ik rende naar huis. Met tranen in haar oen naaide mijn moeder m'n ster weer op mijn jas. Mijn stiefvader reageerde rustig en zei dat ik gewoon naar mijn werk moest gaan, en dat hij die avond op mij zou wachten.
Die avond stond mijn stiefvader bij de tramhalte met een tas vol spullen.
Eugen word naar die avond naar zijn éérste onderduikadres gebracht.

Vanaf dat moment was hij een duikboot.
Zo noemden ze joden die in Berlijn ondergedoken waren.
De eerste dagen was Eugen heel verdrietig.
Hij vond het diep triest dat hij geen afscheid van Helga genomen kon hebben.
Hij heeft haar nóóit meer gezien.
Later hoort hij dat ze naar Auschwitz is gedeporteerd en is vermoord.

Eugen komt bij de familie Winkler terecht.
Dankzij deze mensen heeft hij de oorlog overleefd.
Zijn pleegouders, Hans Winkler en Frida Winkler beschouwden Eugen als hun zoon. Hun echte zoon, gaf Eugen zijn uniform van de Hitlerjeugd.
In dat uniform kon Eugen, af en toe bij zijn ouders op bezoek.
Zonder uniform zou dat veel te gevaarlijk zijn.
Dan zou Eugen meteen opvallen, omdat iedereen een uniform draagt.

In September 1943 krijgt de familie Winkler bezoek van Werner Scharff.
Hij is uit een concentratiekamp ontsnapt.
Hij vertelde ons dat in de concentratiekampen mensen werden vermoord, en dat de Duitse leger verloen was.
Hij vond dat er een verzet moest komen.
Zijn idee was om kettingbrieven te verspreiden.
Steeds moest iemand hem 10 x versturen.
En zo gaat hij steeds verder.
Ze verspreiden in die brieven nieuws over de oorlog.

Eind 1944 gaat het miis.
Door een onvoorzichtigheid worden alle leden van de organisatie opgepakt en gearresteerd.
Eugens moeder gaat naar een concentratiekamp.
Zijn stiefvader pleegt zelfmoord in de gevangenis.
Eugen houdt nog hoop.

Maar dan gebeurt er een wonder.
Op een dag werd Eugen geroepen door een SS'er.
Hij werd bevrijd !
Hij was eindelijk vrij, vrij op zijn eigen 19^e verjaardag.

Door ; Kim Waanders

Anne frank project

Werkkampen

IG Farben

In werkkampen verrichtten inzittenden dwangarbeid (in tegenstelling tot vernietigingskampen, waar niet arbeid maar de directe dood het doel was). Inzittenden stierven vaak als gevolg van zware dwangarbeid, ondervoeding en ziekte. Ook pleegden gevangenen die het onmenselijke kampbestaan niet meer aankonden zelfmoord. In werkkampen werden jonge en sterke gevangenen bestemd als slavenarbeiders, o.a. voor de grote fabriekscomplexen die bij deze kampen aanwezig waren. Dit waren meest bedrijven die aan het leger leverden zoals *IG Farben dat bij bv. Auschwitz grote productieafdelingen gevestigd had. De werk- en leefomstandigheden hierin waren overigens niet veel beter dan in de kampen zelf. Ook hier was het dodental enorm als gevolg van de vaak levensgevaarlijke werkomstandigheden, slechte verzorging en de willekeur van de bewakers.

IG Farben: Duits bedrijf dat een groot aantal chemische bedrijven onder zich had.

Concentratie kampen:

Een **concentratiekamp** is een kamp waar mensen, meestal onder militaire dwang, bijeengebracht worden.

* IG Farben : IG Farben (een acroniem voor I nteressen-Gemeinschaft Farbenindustrie AG) was een Duits bedrijf dat een groot aantal chemische bedrijven onder zich had. IG Farben was ontstaan tijdens de Eerste Wereldoorlog en had gedurende de nazistische tijd in Duitsland bijna een volledig monopolie op de chemische industrie in Duitsland.

Joden kampen :

Begin januari 1942 moeten honderden joodse mannen huis en haard verlaten om ver weg te gaan werken in speciale kampen. Ze komen terecht in meer dan veertig werkverruimingskampen in vooral Noord- en Oost-Nederland. Deze kampen blijken uiteindelijk een voorportaal van deportatie naar kamp Westerbork en de vernietigingskampen in het Oosten.

De joodse werkkampen vormen een vrijwel onbekend stuk geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. Deze website wil inzicht geven in die geschiedenis en daarmee ook een aanzet geven tot het vergaren van nieuwe feiten, materialen en kennis over de joodse werkkampen.

Anne frank:

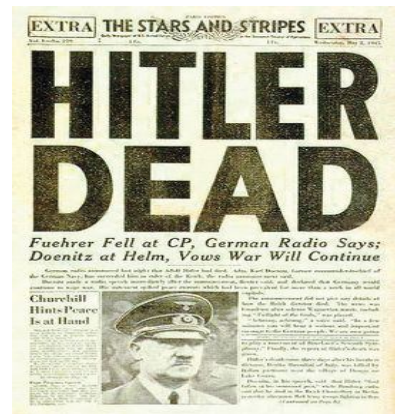
Kamp auschwitz

Het leven van Hitler

Dit is een baby foto van Hitler.

De mensen wisten vroeger nog niet wat voor een vreselijke dingen deze man zou doen.

Toen Hitler een jaar of 16 was stierf zijn vader, sinds dien ging het niet meer zo goed op school. Hij deed zelfs zo slecht zijn best dat hij van school werd gestuurd.

Hij wilde toen kunstschilder worden, maar dan moest je 18 zijn.

Maar hij was nog maar 16 dus moest hij twee jaar wachten.

In de tijd was hij zijn moeder aan het helpen of aan het tekenen.

Toen Hitler 18 was ging hij naar wenen naar de kunstacademie, Hitler liet zijn mooiste tekeningen zien, maar ze vonden het niet goed genoeg ze lieten hem niet binnen maar toch bleef hij in wenen ,door het geld dat hij had meegekregen van zijn moeder heeft hij een kamer gehuurd samen met een muzikvriend kort daarop overleed zijn moeder. Hitler werd er kapot van wel kreeg hij het geld van zijn moeder. Wel bleef hij tekenen, want hij vond dat zijn tekeningen goed genoeg waren. Maar een jaar later werd hij opnieuw afgewezen. De school vond zijn tekeningen nog steeds niet goed genoeg. En dat was niet zijn enige pech, zijn geld was ook op geraakt. Hij kon de kamer niet meer betalen...

4 jaar lang was Hitler heel erg arm soms moest hij zelfs buiten slapen, hij probeerde overall aan werk te komen maar hij had geen diploma, s. daarom hielp die mensen koffers te dragen, en sneeuw te ruimen en bedelde hij zelfs.

De mensen zagen hem als een zwerver, een schooier. De rijke burgers haalden hem neus voor hem op. Zo kreeg Hitler de pest aan de rijke mensen, vooral de joden, De joodse bevolking in Duitsland had vaak een goede baan (advocaat, juwelier, handelaar) in 1914 brak de eerste wereld oorlog uit Hitler hielp de mensen van het Duitse leger. hij deed het vrijwillig, hij kreeg zelfs twee medailles voor zijn dapperheid.

Hitler bleef bij het Duitse leger hij dacht zelfs dat hij wel een keer de macht zou kunnen nemen over Duitsland.

De mensen gingen ook geloven in Hitler ,door zijn goeie toespraken.

Hij beloofde dat iedereen die niet werkte ging werken als hij aan de macht zou zijn, toen gingen ze stemmen Hitler werd de baas van Duitsland.

Hij zij tegen zijn bevolking dat de vrouwen zoveel mogelijk kinderen moesten krijgen, en dat deden ze en Hitler had niet verteld dat hij die dan later in het leger kon zetten .toen brak de tweede wereld oorlog uit hij haalde alle joden van huis en bracht ze naar concentratie kampen en daar werden ze vergast of vielen ze dood van het zware werk.

Later werd Nederland bevrijd door de Engelsen en Hitler heeft zichzelf samen met zijn vrouw dood geschoten en een pilletje in genomen. Hitler zij tegen zijn leden dat ze hem moesten verbranden en begraven.

Adolf Hitler

Ik doe mijn verslag over Adolf Hitler omdat hij veel invloed had op de 2^e wereldoorlog. Hitler is geboren 20 April 1889 . En gestorven op 30 April 1945. Toen Hitler in 1933 aan de macht in Duitsland kwam, beloofde hij van Duitsland een groot en machtig land te maken. Adolf Hitler was de leider van de Nationaalsocialistische Duitse Arbeiderspartij (NSDAP). Deze partij beloofde een betere toekomst. Maar dat zou niet vanzelf gaan, iedereen moest daar hard voor werken, niemand mocht aan de kant staan. De nazi's haatten de joodse Duitsers en gaven hen de schuld van alle problemen, zoals de werkloosheid.

Hitler aan de macht

De partij van Hitler kreeg bij verkiezingen steeds meer stemmen. Op 30 januari 1933 werd Hitler Rijkskanselier, de leider van Duitsland. Duitsland werd snel een dictatuur door Hitler. Mensen die niet met hem eens waren werden opgepakt en gingen naar concentratiekampen.

Het leger

Voor een machtig Duitsland had Hitler natuurlijk een leger nodig. Er kwamen wapenfabrieken, waar veel werklozen aan de slag konden. Veel jonge Duitse mannen moesten het leger in. Om jongens vast voor te bereiden op een leven als soldaat, richtten de nazi's de 'Hitlerjugend' (Hitlerjeugd) op.

Concentratiekampen

In de concentratiekampen moesten de gevangenen een gekleurde driehoek van stof op hun kleren dragen, dan konden de bewakers meteen zien bij welke groep ze hoorden. Sommige gevangenen moesten combinaties van driehoeken dragen, bijvoorbeeld een joodse politieke tegenstander (geel en rood). Miljoenen mensen zijn in de concentratie- en vernietigingskampen vermoord omdat zij volgens de nazi's tot een van deze groepen behoorden.

Dit was mijn verslag over Adolf Hitler.

Elke Waning
Groep 8
Paus Joannes

Adolf Hitler!

Ik Doe mijn verslag over Adolf Hitler omdat hij heel veel invloed op de oorlog had !Adolf Hitler was de leider van de Nationaalsocialistische Duitse Arbeiderspartij, De NSDAP. Deze politieke partij beloofde de Duitsers een betere toekomst. Iedereen moest er hard voor werken!

Hitler aan de macht

De partij van Adolf Hitler kreeg bij verkiezingen steeds meer stemmen. Op 30 januari 1933 werd Hitler Rijkskanselier. Dat betekend : Leider van Duitsland. Alle Duitsers die het niet met hem eens waren werden opgepakt en in concentratie kampen gegooid. Dat zijn speciale gevangenis. In nazi-Duitsland waren haat en discriminatie aan de macht.

Concentratie Kampen

In de concentratie kampen moesten de gevangenen een gekleurde driehoek van stof op hun kleren dragen, dan konden bewakers zien bij welke groep je hoorde. Miljoenen mensen zijn in concentratie – vernietigingskampen vermoord.

Ze werden vergast. Waaronder de meeste joden.

Een paar concentratie kampen: Auschwitz, Westerbork & kamp Vught.

De spoorweg naar kamp Westerbork.

Dit was mijn werkstuk! Ik hoop dat hij interessant was ,,

Josef Stalin

Inleiding: we zijn al vrij lang bezig met het Anne Frank project we moeten nu een werkstuk maken over de oorlog.

Over de persoon:

Josef Stalin werd in 1870 in Georgië geboren.

Hij werd in 1928 president van Rusland.

Hij was een dictator dat betekent dat alle mensen moesten doen wat hij wou, hij kon doen wat hij wou. Hij was 3 keer getrouwd en had 3 kinderen: Jakov - Vasili en Svetlana.

Daden:

Hij liet veel mensen vermoorden Hij liet meer mensen vermoorden dan Adolf Hitler.

Het was een vreselijke man, maar hij zorgde wel voor fabrieken en machines.

Toch vinden veel mensen hem nog steeds goed hij zorgde voor meer vertrouwen in het land. In eigen land werd Stalin als een heel belangrijk persoon vereerd. Er was zelf een lied met zijn naam erin (de grote Lenin heeft ons pad verlicht,

Stalin heeft ons opgevoed, tot vreugde van het volk.)

Dat was het lied met zijn naam erin.

In 1934 begon de zuivering alle mensen die hij niet aanstond werden vermoord of gevangen genomen. Om te laten zien dat Stalin alleen de baas was, liet Stalin zich vaak afbeelden als god. In 1939 vielen de Russen Finland binnen. Hij was ook de held van de 2^e wereldoorlog hij liet Berlijn vallen. En verdreef de Duitsers uit Rusland In 1953 overleed hij.

Mijn mening over deze man:

Ik vond het een vrede man die onschuldige mensen vermoorde, maar toch was hij ook goed. Mede dankzij hem zijn wij nu geen Duitsers maar Nederlanders.

Weetjes

Dat Stalin niet zijn echte naam is. (het betekent man van staal)

Dat Stalin eigenlijk een Georgiër is.

Gemaakt door Bram.

Anne-frank project

Adolf Hitler

Adolf Hitler was een bekende Duitse dictator en de leider van de politieke partij NSDAP (Nationale Socialistische Duitse Arbeiders Partij). Hij was de man die verantwoordelijk was voor het beginnen van de Tweede wereldoorlog en de dood van tientallen miljoenen mensen uit verschillende landen. Ook bekend geworden met het boek Mein Kampf , dat hij schreef tijdens zijn gevangenschap in 1924.

Hitler aan de macht

In 1933 kwam Adolf Hitler aan de macht in Duitsland.

Hij was leider van de Duitse regering. Duitsland verandert van een democratie in een dictatuur.

Duizenden mensen die het niet eens zijn met Hitler werden opgesloten. Hitler en zijn aanhangers haatten de joden, de zigeuners, en alle zwakke mensen (gehandicapten, kreupelen, blinden). Die kosten de maatschappij alleen maar geld volgens de nazi's. Op 9 november 1938 verwoestten de nazi's in heel Duitsland joodse winkels en synagoges in de stad Bielefeld. Hitler en zijn partij bouwen een groot leger op. Zij willen meer land voor het Duitse volk. Het Duitse leger valt polen aan. Dit is het begin van de Tweede Wereldoorlog.

De oorlog

Op 10 mei 1940 rijden Duitse tanks Nederland binnen. Vier dagen later bombarderen Duitse vliegtuigen het centrum van Rotterdam. Meer dan 600 mensen worden gedood en 80.000 mensen worden dakloos. De Duitse legerleiding dreigt ook andere Nederlandse steden te bombarderen. Hitler was van plan om heel Europa binnen te vallen. Er zou dan een groot Duits land ontstaan. Lange tijd leek dit te lukken. Dit gebeurde niet, omdat de Duitsers slapper werden en de geallieerden sterker. De geallieerden waren landen die met elkaar samen vochten tegen Duitsland. Hierbij zaten onder andere Nederland, Verenigde Staten, Engeland, Frankrijk en Rusland.

Zo herkenden de Duitsers de joden aan de Jodenster

Op 15 mei geeft het Nederlandse leger de strijd op; Nederland is bezet. Adolf Hitler nam bijna heel Europa over. Hij pleegde aan het einde van de Tweede Wereldoorlog samen met zijn vrouw Eva Braun zelfmoord, omdat hij zag dat hij niet meer kon winnen. Hij pleegde zelfmoord op 30 april 1945 door een kogel door zijn hoofd te schieten. Hij is verantwoordelijk voor tientallen miljoenen doden.

Gemaakt door Thimo